Hukuk Bölümü 2008/400 E. , 2009/115 K.

- TAAHHÜT VE KEFALET SENEDI UYARINCA TESIS EDILEN IŞLEMIN IPTALI ISTEMI
  - YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU (2547) Madde 35

"İçtihat Metni"

Davacı : E.Ç.A.

Vekili : Av. A.M.

Davalı : Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü

Vekili : Av. M.F.P.

O L A Y : 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca doktora yapmak üzere Abant İzzet Baysal Üniversitesi Kemal Demir Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'nda araştırma görevlisi olarak görev yaparken kadrosu Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'ne nakledilen davacı, Bolu 3. Noterliği'nde tanzim ettirdiği 4.3.2003 tarihli ve 3075 yevmiye no'lu Taahhüt ve Kefalet Senedini davalı Kuruma ibraz etmiştir.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın 14.11.2007 gün ve 7765 sayılı işlemi ile, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 17.7.2007 tarihli ve 17649 sayılı yazıları ile, 21.5.2007 tarihi itibari ile Hacettepe Üniversitesinde doktora eğitimini tamamladığından dolayı YÖK Genel Kurulu'nun 11.7.2007 tarihli toplantısında kadrosunun Üniversitelerine iadesinin uygun bulunduğunun bildirildiği, ancak, Hacettepe Üniversitesi'nin 28.6.2007 tarih ve 11494 sayılı yazıları ile 12.6.2007 tarihinde görevinden istifa ettiği bildirilmiş olup, Üniversiteleri Rektörlüğünün 10.7.2007 tarih ve 9068 sayılı Olurları ile Taahhütname ve Kefaletname Senedine göre işlem yapılmak şartıyla istifanın kabul edildiği ve Üniversitelerine olan mecburi hizmet yükümlülüğünden doğan borcunun aşağıya çıkartıldığı, bahse konu borç tutarının(Anapara Borcu:61.406,09YTL, Faiz:Borcun yatırıldığı tarihte hesaplanacak) yatırılma tarihinde hesaplanacak yasal faizi ile birlikte Üniversiteleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın T.C. Ziraat Bankası Bolu Şubesindeki 6429856-5002 nolu hesabına yatırılması gerektiği bildirilmiştir.

Davacı vekili, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekilince, birinci savunma dilekçesinde, dava konusu edilen işlemin, davacının ve kefillerinin imzaladığı Taahhüt ve Kefalet Senedinde yer alan, 'mecburi hizmet yükümlülüğü bitmeden görevden ayrılmamak' olarak belirlenmiş taahhüdünü ihlal eden davacının, Taahhüt Senedinde kendisine yapılan tüm harcamaların yasal faizleriyle birlikte geri ödenmesi şeklinde belirlenmiş yükümlülüğünü yerine getirmesi gerektiğinin bildirilmesine ilişkin olduğu, Taahhüt ve Kefalet Senedinin davacı ve kefilleri tarafından hiçbir baskı altında kalmaksızın tek taraflı irade beyanıyla imza edildiği, davacının Taahhüt ve Kefalet Senedinin kanuna aykırı olarak alındığını, geçerli olmadığını iddia ettiği, Taahhüt ve Kefalet Senedinin idarenin katılımıyla düzenlenmeyip, tümüyle davacı ve kefilleri tarafından tanzim edilmiş bir özel hukuk işlemi olduğu, davacının imza ettiği Taahhüt ve Kefalet Senedinin, Abant İzzet Baysal Üniversitesi idaresinin tek taraflı, kamu gücü kullanarak tesis ettiği bir idari işlem olmadığı gibi özel hukuk hükümleri bağlamında taraf olduğu sözleşme dahi olmadığı, bu nedenle, davanın adli yargıda görülmesi gerektiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulmuştur.

SAKARYA 1. İDARE MAHKEMESİ; 20.3.2008 gün ve E:2008/58 sayı ile, davacı Evren Çelik vekili tarafından, üniversiteye olan mecburi hizmet yükümlülüğünden doğan borcun çıkarılarak, söz konusu borcun üniversitenin banka hesabına yatırılması gerektiğine ilişkin 14.11.2007 tarih ve 7765 sayılı işlemin iptali istemiyle Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü'ne karşı açılan davada davalı idarenin görev itirazının incelenerek işin gereğinin görüşüldüğü, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının idari dava türleri arasında sayıldığı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesinde, yüksek öğretim kurumlarının, kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirecekleri, ikinci fıkrasında ise, öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadrolarının, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebileceği, bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanların, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönecekleri, üçüncü fıkrasında da, yurtiçi veya yurtdışında yetiştirilen öğretim elemanlarının, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorunda oldukları, bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere yükseköğretim kurumlarında görev verilmeyeceğinin hükme bağlandığı, anılan Yasa hükmüne dayanılarak hazırlanan ve 23.5.1997 gün ve 22997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bir Üniversite Adına Bir Diğer Üniversitede Lisansüstü Eğitim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinin son fıkrasında, "Görevlendirme veya atama işleminden önce adaylardan, kendilerine kadro tahsis edilen üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünde 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi şartları içinde lisansüstü eğitim-öğretim süresi (tatiller dahil) kadar mecburi hizmeti yerine getirmek zorunda bulunduklarına dair bir taahhüt ve kefalet senedi alınır. Bu senette ilgili araştırma görevlilerinin lisansüstü eğitim-öğretimlerinin tamamlanmasından ne kadar süre sonra kadroyu tahsis eden üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne döneceğini belirten bir hüküm de yer alır" düzenlenmesine yer verildiği, görüldüğü gibi, 2547 sayılı Yasanın anılan 35. maddesinin, yurtiçi veya yurtdışında yetiştirilen öğretim elemanları için mecburi hizmet yükümlülüğünü öngördüğü, dosyanın incelenmesinden; Abant İzzet Baysal Üniversitesi Kemal Demir Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulunda araştırma görevlisi olarak görev yapan davacının, 2547 sayılı Yasa'nın 35. maddesi gereğince, doktora eğitimi yapmak üzere kadrosunun Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'ne nakledildiği, bu nakil işleminden önce kendisinden mecburi hizmeti yerine getirmediği takdirde araştırma görevlisi kadrolarında geçirdiği süre boyunca aldığı maaş ve diğer ödemeler toplamı için taahhütname ve kefalet senedi alındığı, doktorayı bitirmeden araştırma görevliliğinden istifa etmesi nedeniyle taahhütname ve kefalet senedi içeriğinde yer alan parasal yaptırımların hayata geçirilmesi amacıyla Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü tarafından dava konusu 14.11.2007 tarih 7765 sayılı işlemin tesis edilmesi üzerine bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, uyuşmazlıkta; dava konusu işlemin niteliğinin açıkça ortaya konabilmesi açısından, davacının verdiği taahhütname ve ekinde yer alan müteselsil kefilleri ile birlikte imzaladığı ve Yönetmelikte 2547 sayılı Yasa'nın 35. maddesi uyarınca bir başka üniversitede görevlendirilebilmesinin olmazsa olmaz şartı olarak öngörülen ve davalı idarece tek taraflı düzenlenmiş kefaletnamenin bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinin zorunlu olduğu, davacının verdiği taahhütname ve kefalet senedinin, ilgilinin 2547 sayılı Yasa'nın 35. maddesi uyarınca bir başka üniversitede kadrosu nakledilmek suretiyle doktora eğitiminde görevlendirilmesindeki önemli etkisi göz önüne alındığında, davacının bu taahhütname ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığının kabulü mümkün olmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir

uyuşmazlığın bulunduğundan söz etmeye olanak bulunmadığı, taahhütname ve kefalet senedinin, idarece kamu gücüne dayalı ve tek taraflı irade ile tesis edilmiş idari işlem olarak kabulü gerektiği, bu durumda, davacının imzaladığı taahhütname ve kefalet senedinde yer alan mali yaptırımların hayata geçirilmesine yönelik dava konusu işleme ilişkin uyuşmazlığın çözümü 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesi uyarınca idare mahkemesinin görevine girdiği, bu nedenlerle, uyuşmazlığın görüm ve çözümü idari yargı yerlerinin görev alanına girdiğinden davalı Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü'nün uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerlerine ait olduğunu belirterek yaptığı görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolundaki dilekçesi üzerine dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI : Davacı tarafından davalı idare aleyhine açılan iptal davasında davalı idarenin görev itirazında bulunduğu, bu itirazın reddedilmesi üzerine davalı idare tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulması nedeniyle dosyanın Başsavcılıklarına gönderildiğinin anlaşıldığı, davanın, davacının Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'nda araştırma görevlisi olarak görev yaparken 2547 sayılı Yüksek Öğrenim Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca çıkarılan Yönetmeliğin 4. maddesi gereğince Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde lisansüstü öğrenim yapan araştırma görevlisinin Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü kapsamında verdiği taahhütname ve kefalet senedinin iptali ile borçlu ve sorumlu olmadığının tespiti isteminden ibaret bulunduğu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun değişik 33. maddesinin (a) bendinin değişik üçüncü fıkrasında, lisansüstü eğitim-öğretim için yurtdışına gönderilecek araştırma görevlilerinin öğrenim ücretleri ve yollukları dahil her çeşit sosyal ve diğer giderleri ile ödenekleri hakkında düzenlemeye yer verildiği, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yurtdışı Eğitim Masraflarının Tahsili" başlıklı Ek 34. maddesinde, "İlgili kanunlarına göre; öğrenim yapmak, yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle üç ay veya daha fazla süre ile yurtdışına gönderilen kamu personeli yurtdışında bulundukları sürenin iki katı kadar mecburi hizmetle yükümlüdürler. Bu şekilde yurtdışına gönderilecek personelden örneği Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanmış 'Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi' alınır. Anılan personelin mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeden veya tamamlamadan görevinden ayrılması, müstafi sayılması ya da bir ceza ile görevine son verilmesi halinde, kendileri için kurumlarınca fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar aynı döviz cins ve miktarı üzerinden borçlandırılır. Döviz borcu toplamından mecburi hizmetin tamamlanan kısmı için hesaplanan miktar indirilir. Hesaplanan borç miktarı, ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azami beş yıla kadar taksitlendirilebiIir. Borç miktarı ilgili tarafından Türk Lirası ile ödenir ve yapılan ödeme miktarı tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden dövize çevrilerek yukarıda belirlenen şekilde hesaplanan döviz borcundan mahsup edilir. İlgilinin eğitimdeki başarısızlığı veya kendi kusuru nedeniyle yurtdışından geri çağrılması ya da verilen süreyi tamamlayıp başarısız olarak dönmesi durumunda da, ilgili için fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafların tamamı aynı esaslara göre ödettirilir(...)" hükümlerine yer verildiği, anılan yasal düzenlemede, ilgilinin mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda yurtdışı öğrenim giderlerinin tahsili için herhangi bir idari usulün öngörülmediği, yüklenme ve kefalet senedine dayanılarak açılacak bir alacak davası yoluyla hükmen tahsil yönteminin benimsendiğinin anlaşıldığı, olayda, lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilmiş bulunan davacıdan, doktora eğitimine başlaması nedeniyle ayrıca yüklenme ve kefalet senedi istenmiş olup, yurtdışında hesabına eğitim gördüğü Enstitüye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Enstitü ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğunun açık bulunduğu, bu duruma göre, olayda kamu görevlisinin yükümlülüğünü yerine getirmediğine ilişkin idarece kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilmiş bir işlem bulunmaması ve ilgilinin de idare ile böyle bir uyuşmazlık bulunduğu yolunda iddiası olmaması karşısında, davacıların borçlu olmadığının tespiti amacıyla açılan davanın, taraflar arasındaki sözleşmeden (yüklenme ve kefalet senedinden) doğan alacak-borç ilişkisi nedeniyle özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu, bu nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI ; Abant İzzet Baysal Üniversitesi adına gönderildiği Hacettepe Üniversitesinde doktora eğitimini tamamladıktan sonra görevinden istifa eden davacının, Noterlikçe düzenlenen Taahhüt ve Kefalet Senedi uyarınca adına çıkarılan borcun ödenmesi yolunda tesis edilen işlemin iptali istemiyle Sakarya 1. İdare Mahkemesinde açtığı davada, davalının görev itirazının reddi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesinin 1/a fıkrasında, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının, idari dava türleri arasında sayıldığı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'nda araştırma görevlisi olarak görev yapan davacının, 2547 sayılı Yasa'nın 35 inci maddesi gereğince doktora yapmak üzere kadrosunun Hacettepe Üniversitesi'ne nakledildiği, bu nakil işleminden önce mecburi hizmeti yerine getirmediği takdirde araştırma görevlisi kadrolarında geçirdiği süre boyunca aldığı maaş ve diğer ödemeler toplamı için kendisinden taahhütname ve kefalet senedi alındığı, doktorayı bitirdikten sonra araştırma görevlisi kadrosunda yapmakta olduğu görevden istifa ettiği, istifasının Taahhüt ve Kefalet Senedine göre işlem yapılmak koşuluyla kabul edildiği, taahhütname ve kefalet senedi içeriğinde yer alan parasal yaptırımların icrası amacıyla Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü'nce tesis edilen işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, dava konusu işlemin niteliğinin ortaya konulabilmesi açısından, davacının verdiği ve müteselsil kefilleri ile birlikte imzaladığı taahhütname ve kefaletnamenin bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesi gerektiği, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesinin 2 nci ve 3 üncü fıkralarında, "Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler. Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır" hükmüne yer verildiği, bir üniversitede görev yapan öğretim elemanının kadrosunun başka bir üniversiteye nakledilmesindeki amacın, ilgililerin akademik gelişimini sağlamak olduğu, kurumların bu gelişimin maliyetlerini üstlenirken öğretim elemanlarının gelişim sürecinde elde ettikleri bilgi ve tecrübelerinin, hizmet götürdükleri üniversite veya üniversite öğrencilerine yansıtılmasını gözetmek ve sağlamak durumunda oldukları dikkate alındığında, idarelerce bu hizmet yansımasını ve kamu yararını gerçekleştirmek için başka bir kurumda görevlendirdiği veya kadrosuyla naklettiği öğretim elemanlarının geri dönüşünü sağlamak üzere önlemler almasının, bunun için ilgili yönetmelikte kişilere mecburi hizmet yükümlülüğü veya taahhütname ve kefalet senedi imzalatmak şeklinde yaptırımlar öngören düzenlemeler yapılabileceğinin yargı kararlarıyla kabul edildiği, nitekim 2547 sayılı Yasa'nın 35 inci maddesinde belirtilen kamusal yararın elde edilmesine yönelik olmaları nedeniyle bu hükme dayanılarak çıkartılan Yönetmelikte hukuka aykırılık bulunmadığı, ayrıca, taahhütname ve kefalet senedinin ilgili idarelerce kamu gücüne dayalı, tek taraflı irade ile düzenlendiği ve ilgililerine hizmet gereğinin bir koşulu olarak imzalattırıldığı hususlarının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 15.11.2002 günlü, E:2002/557, K:2002/809 sayılı kararı ile hükme bağlandığının bilindiği, bu durumda, 2547 sayılı Yasa'nın 35 inci maddesi uyarınca başka bir üniversitede lisansüstü eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önüne alındığında, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığının kabulü mümkün olmadığı gibi, bu senedin ihtiva ettiği yaptırımların, kamu hukuku düzenlemeleri ve hizmet gereklerine dayandığı

gerçeği karşısında, bu senedin icrası aşamasında ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlığın varlığından söz etmeye olanak bulunmadığından, idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek yanlı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedinde yer alan mali yaptırımların uygulanmasına ilişkin işlemin iptali isteminden doğan uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşıldığı, bu nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulüne hukuki olanak bulunmadığı yolunda yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Turan KARAKAYA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 4.5.2009 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME : Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın davada adli yargının, Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca doktora yapmak üzere kadrosu başka bir üniversiteye nakledilen davacı tarafından, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü kapsamında verilen taahhüt ve kefalet senedi uyarınca mecburi hizmet karşılığının tahsili amacıyla hakkında davalı idarece düzenlenen işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesinde, "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır" hükmü yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, lisansüstü eğitim için başka bir üniversiteye gönderilen davacının, noterde düzenlenen ve kendisi ile kefilleri tarafından imzalanan taahhüt ve kefalet senedi ile, hesabına eğitim gördüğü Üniversiteye karşı, mecburi hizmet ya da parasal karşılığını taahhüt etmek suretiyle yükümlülük altına girdiği, ancak, mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeden görevinden istifa etmesi nedeniyle davalı idarece, söz konusu taahhüt ve kefalet senedine dayanılarak mecburi hizmet karşılığının tahsili amacıyla davacı hakkında dava konusu işlemin düzenlendiği anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davalı idare tarafından taahhüt ve kefalet senedi uyarınca mecburi hizmet karşılığının tahsili amacıyla davacı

hakkında düzenlenen işlemin iptali istemiyle açılan davanın, taraflar arasında yüklenme ve kefalet senedinden doğan alacak-borç ilişkisi nedeniyle özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Rektörlük vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Sakarya 1. İdare Mahkemesi'nin 20.3.2008 gün ve E:2008/58 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 4.5.2009 gününde Üyelerden Habibe ÜNAL ve Turan KARAKAYA'nın KARŞIOYLARI ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.